

AUTORITATEA EUROPEANĂ PENTRU PROTECȚIA DATELOR

Rezumatul Avizului Autorității Europene pentru Protecția Datelor referitor la Propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind asigurarea depozitelor, cooperarea transfrontalieră și transparența

(2023/C 255/04)

(Textul integral al avizului poate fi consultat în engleză, franceză și germană pe site-ul AEPD <https://edps.europa.eu>)

La 18 aprilie 2023, Comisia Europeană a emis Propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 2014/49/UE în ceea ce privește domeniul de aplicare al asigurării depozitelor, utilizarea fondurilor schemelor de garantare a depozitelor, cooperarea transfrontalieră și transparența.

Propunerea urmărește să îmbunătățească protecția deponenților în cazul situațiilor de dificultate a băncilor din Uniune, protejând în același timp interesele financiare importante ale Uniunii și ale statelor sale membre.

Propunerea intenționează să atingă obiectivele menționate, oferind deponenților un nivel solid de protecție, sporind convergența practicilor schemelor de garantare a depozitelor (SGD) și îmbunătățind cooperarea transfrontalieră națională între SGD-uri, precum și între acestea din urmă și instituțiile de credit și unitățile de informații financiare (FIU) membre. Acest scop presupune alinierea Directivei 2014/49/UE la normele existente și viitoare ale UE privind combaterea spălării de bani și a finanțării terorismului.

Prezentul aviz al AEPD este emis ca răspuns la consultarea sa de către Comisia Europeană din 19 aprilie 2023, în temeiul articolului 42 alineatul (1) din RPDUE. AEPD recomandă adăugarea unei trimiteri la această consultare în considerentele propunerii.

Propunerea ar presupune schimbul de date cu caracter personal ale deponenților sau ale altor persoane legate de presupuse infracțiuni de spălare de bani sau de finanțare a terorismului între FIU-ri, autorități desemnate și SGD-uri. Prezentul aviz ia în considerare riscurile la adresa drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor vizate care pot apărea în urma acestor schimburi de date și formulează recomandări în legătură cu diferitele scenarii de schimb de date în conformitate cu propunerea. În acest sens, AEPD formulează o serie de recomandări.

În special, AEPD recomandă să se definească categoriile de persoane vizate care fac obiectul prelucrării și persoanele vizate în cauză, precum și să se stabilească în mod clar scopul (scopurile) prelucrării.

De asemenea, AEPD dorește să atragă atenția Comisiei asupra necesității de a consulta AEPD înainte de adoptarea oricăror acte delegate de validare a proiectelor de standarde tehnice de reglementare elaborate de Autoritatea Bancară Europeană (ABE), care ar implica prelucrarea de date cu caracter personal.

1. INTRODUCERE

1. La 18 aprilie 2023, Comisia Europeană a emis Propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 2014/49/UE în ceea ce privește domeniul de aplicare al asigurării depozitelor, utilizarea fondurilor schemelor de garantare a depozitelor, cooperarea transfrontalieră și transparența ⁽¹⁾ („propunerea”).

⁽¹⁾ COM(2023) 228 final.

2. Potrivit evaluării impactului realizate de Comisia Europeană, Directiva privind schemele de garantare a depozitelor (denumită în continuare „DGSD”) ⁽²⁾ este, în linii mari, eficace în ceea ce privește îmbunătățirea nivelului de protecție a deponenților în întreaga UE, ceea ce reprezintă un obiectiv important al uniunii bancare. Cu toate acestea, evaluarea impactului arată că aplicarea garanțiilor prevăzute de DSGD rămâne neuniformă în rândul SGD-urilor naționale, subliniind atât necesitatea de norme armonizate pentru a aborda divergențele care au un impact negativ asupra deponenților, cât și pentru a clarifica acoperirea pentru anumite tipuri de deponenți ⁽³⁾. Prin urmare, obiectivul propunerii este de a îmbunătăți cadrul de protecție a deponenților pentru a asigura aplicarea coerentă a normelor și condiții de concurență mai echitabile, protejând în același timp stabilitatea financiară și sporind încrederea deponenților. Acest lucru presupune clarificarea domeniului de aplicare al protecției deponenților, soluționarea interpretărilor divergente cu privire la condițiile de utilizare a fondurilor schemelor de garantare a depozitelor (SGD) în Uniune și îmbunătățirea eficacității operaționale, a cooperării transfrontaliere și a eficienței modului în care funcționează SGD-urile ⁽⁴⁾.
3. Pentru a atinge aceste obiective și pentru a preciza în continuare cerințele stabilite în cadrul DSGD ⁽⁵⁾, propunerea include dispoziții care ar impune instituțiilor de credit, SGD-urilor și autorităților desemnate ⁽⁶⁾ să prelucreze date cu caracter personal referitoare la deponenți care sunt persoane fizice sau, eventual, la reprezentanți ai deponenților care sunt persoane juridice. În special:
- a. Este posibil ca instituțiile de credit să nu cunoască clienții care au dreptul la rambursarea depozitelor deținute în conturile clienților sau să nu fie în măsură să verifice și să înregistreze datele individuale ale acestor clienți ⁽⁷⁾. Prin urmare, un nou **articol 8b** introdus prin propunere ar permite instituțiilor de credit să evalueze dacă depozitele de fonduri ale clienților sunt acoperite de SGD-uri, permițându-le să colecteze anumite date cu caracter personal despre clienții lor. Categoriile de date cu caracter personal care urmează să fie prelucrate în acest scop ar fi specificate în proiectele de standarde tehnice de reglementare elaborate de Autoritatea Bancară Europeană (ABE), care prezintă detaliile tehnice legate de identificarea clienților pentru rambursare în conformitate cu articolul 8 din DSGD.
- b. Când rambursează deponenții, SGD-urile se pot confrunta cu situații care generează preocupări legate de spălarea de bani și, prin urmare, Comisia Europeană propune ca SGD-urile să rețină plata către un deponent atunci când sunt notificate că o unitate de informații financiare (FIU) a suspendat o tranzacție, un cont bancar sau un cont de plăți în conformitate cu normele aplicabile privind combaterea spălării de bani ⁽⁸⁾. Un nou articol **8c alineatul (1)** din propunere ar obliga autoritățile desemnate la nivel de stat membru în calitate de administratori ai unei SGD să informeze SGD-ul în legătură cu informațiile strict necesare primite de la supraveghetorii financiari cu privire la rezultatul măsurilor de precauție privind clientela aplicate în conformitate cu regimul de combatere a spălării de bani. În plus, în conformitate cu **alineatul (3)** de la același articol, FIU-urile ar trebui să notifice SGD-urile cu privire la decizia lor de a acționa împotriva unui deponent în conformitate cu normele de combatere a spălării de bani, astfel cum au fost modificate prin propunerea de nouă directivă privind combaterea spălării de bani („propunerea DCSB 6”) ⁽⁹⁾. În cazul în care SGD-urile primesc o astfel de comunicare, articolul 8c alineatul (3) din propunere le-ar impune să suspende rambursarea către deponent pentru aceeași durată a măsurii impuse de unitatea de informații financiare.
- c. Noul **articol 16a** din propunere ar înlocui articolul 4 alineatul (8) și articolul 14 alineatul (4) actuale din DSGD, care în prezent dau dreptul DSG-urilor să primească de la instituțiile de credit membre, la cerere, toate informațiile necesare pentru a pregăti rambursarea deponenților, inclusiv așa-numitele „marcaje”, precum și să facă schimb de astfel de date cu DSG-urile din alte state membre ⁽¹⁰⁾.

⁽²⁾ Directiva 2014/49/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014 privind schemele de garantare a depozitelor (JO L 173, 12.6.2014, p. 149).

⁽³⁾ SWD(2023) 226 final.

⁽⁴⁾ Vezi expunerea de motive, paginile 1 și 3.

⁽⁵⁾ Vezi Avizul AEPD referitor la Propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind schemele de garantare a depozitelor, emis la 9 septembrie 2010, punctul 7.

⁽⁶⁾ În conformitate cu articolul 2 alineatul (18) din DSGD, „autoritate desemnată” înseamnă un organism care administrează un SGD în temeiul prezentei directive sau, în cazul în care funcționarea SGD-ului este administrată de o entitate privată, autoritatea publică desemnată de statul membru în cauză pentru supravegherea respectivei scheme în temeiul prezentei directive;

⁽⁷⁾ Considerentul (14) din propunere, care precizează articolul 8b.

⁽⁸⁾ Considerentul (15) din propunere, care precizează articolul 8c.

⁽⁹⁾ Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind mecanismele care trebuie instituite de statele membre pentru prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului și de abrogare a Directivei (UE) 2015/849 [COM(2021)423 final].

⁽¹⁰⁾ Avizul privind Propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind schemele de garantare a depozitelor (reformare) din 9 septembrie 2010, punctul 9.

4. Prezentul aviz al AEPD este emis ca răspuns la consultarea sa de către Comisia Europeană din 19 aprilie 2023, în temeiul articolului 42 alineatul (1) din RPDUE. AEPD recomandă adăugarea unei trimeri la această consultare în considerentele propunerii.

6. CONCLUZII

27. Având în vedere cele de mai sus, AEPD face următoarele recomandări:

- (1) *inclusiunea, într-un considerent corespunzător, a unei trimeri la faptul că entitățile vizate de propunere ar trebui să respecte RGPD - și, dacă este cazul, RGPDUE și Directiva privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii - când își pun în aplicare obligațiile care le revin în temeiul propunerii;*
- (2) *inclusiunea unui considerent care să menționeze consultarea AEPD în temeiul articolului 42 alineatul (1) din RGPDUE și al prezentului aviz;*
- (3) *consultarea AEPD înainte de adoptarea actului delegat care ar valida proiectele de standarde tehnice de reglementare ale ABE care definesc categoriile de date cu caracter personal pe care SGD-urile au dreptul legal de a le prelucra în contextul identificării clienților în scopul rambursării depozitelor, în conformitate cu articolul 8b din propunere;*
- (4) *evaluarea corectitudinii trimerii la respectarea Directivei 96/9/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 1996 privind protecția juridică a bazelor de date ⁽¹⁾ („Directiva privind bazele de date”) din articolul 8c alineatul (1);*
- (5) *modificarea articolului 8c alineatul (1) din propunere pentru a se asigura în continuare că schimbul de date cu caracter personal între autoritățile de supraveghere financiară și autoritățile desemnate și, ulterior, între acestea din urmă și SGD-uri este limitat la ceea ce este strict necesar pentru a permite SGD-urilor să decidă dacă ar trebui să suspende rambursarea depozitelor în caz de preocupări legate de spălarea de bani sau finanțarea terorismului;*
- (6) *inclusiunea, la articolul 8c alineatul (2) din propunere, a unor garanții adecvate pentru drepturile și libertățile persoanelor vizate, inclusiv definirea categoriilor de date cu caracter personal care urmează să fie partajate cu SGD-urile sau obținute de către SGD-uri, a surselor din care ar trebui obținute aceste date cu caracter personal, a obligațiilor adecvate de limitare a scopului și a unei perioade adecvate de stocare a datelor;*
- (7) *specificarea categoriilor de date cu caracter personal și a persoanelor vizate în notificările transmise de FIU către SGD-uri în temeiul articolului 8c alineatul (3) din propunere și a faptului că astfel de notificări ar avea loc numai în cazul falimentului instituției de credit a clientului sau a beneficiarului efectiv, care ar trebui să acopere numai măsurile luate împotriva deponenților în măsura în care schimbul de date cu caracter personal implicat este necesar și proporțional cu scopul preconizat de a preveni rambursările deponenților împotriva cărora au acționat FIU-urile în temeiul propunerii DCSB 6;*
- (8) *consultarea AEPD de către Comisie înainte de adoptarea actului delegat care ar valida standardele tehnice ale ABE care definesc aceste categorii de date cu caracter personal pe care instituțiile de credit ar trebui să le transmită SGD-urilor în scopurile enumerate la articolul 16a din propunere.*

Bruxelles, 12 iunie 2023.

Wojciech Rafał WIEWIÓROWSKI

⁽¹⁾ JO L 77, 27.3.1996, p. 20.